

FRITIDSKLUBBLØFTET

RAMMEVERKET:

KORT FORKLART

HVA HAR SKJEDD TIL NÅ?

Februar 2023

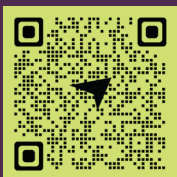
Oppstart av prosjektet
«Fritidsklubløftet»

Mars 2023

Oppstart av ressursgruppe med
fritidsklubb-ungdom*

Mai 2024

Rammeverk lansert

Mars 2024

Rammeverk på høring

Januar 2024

Rundbordskonferanse 2

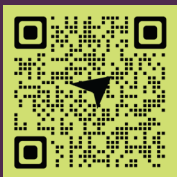
November 2023

Regjeringen lanserte sin utredning av fritidsklubbfeltet

November 2023

Klubbundersøkelsen lansert

Mai 2023

Rundbordskonferanse 1

* I tillegg til disse milepælene har ressursgruppa og tillitsvalgte kommet med innspill flere ganger gjennom hele prosjektet

Foto: Ungdom og Fritid

HVA ER FRITIDSKLUBB?

Nest størst blant ungdom

Fritidsklubb er den største fritidsaktiviteten etter organisert idrett blant ungdom, med ca 120 000 jevnlig besøkende.

De ansatte

De fleste klubbansatte har utdanning innen barne- og ungdomsarbeid, sosialt arbeid, pedagogikk, kultur- og kunstfag eller yrkesfag.

Medvirkning

Fritidsklubber bruker medvirkning som metode for å tilrettelegge for trivsel og mestring hos ungdom. Metodikken er bygget på relasjon, relevans og ressurs.

Når alle typer ungdom

Fritidsklubber skiller seg fra andre organiserte fritidsaktiviteter fordi de når ut til flere med lav sosioøkonomisk status, flere med minoritetsbakgrunn og flere med sosialt svake relasjoner til skole og foreldre.

Helsefremmende

Fritidsklubber er helsefremmende arenaer, både fysisk og psykisk. Forskning viser blant annet at ungdommer på fritidsklubb i gjennomsnitt har sterkere vennerelasjoner enn annen ungdom.

Forskjellige

Fordi kjernemetodikken i fritidsklubbene er medvirkning, kan de være veldig forskjellige i utforming og innhold. De kan være tradisjonelle fritidsklubber der ungdom kommer for å spille FIFA, spise eller spille biljard etter skoletid, men også aktivitetshaller og ungdomskulturhus med fokus på aktiviteter som skating, dans, musikk og foto.

Organisasjonen Ungdom og Fritid

Ungdom og Fritid er en rusfri, demokratisk barne- og ungdomsorganisasjon for deltakere, ansatte og frivillige i kommunalt støttede fritidsklubber. Organisasjonen har over 700 fritidsklubber som medlemmer. Vår visjon er at alle barn og unge skal ha en fritidsklubb med kompetente voksne i sitt nærmiljø der medvirkning, mestring og relasjonsbygging er sentrale virkemidler.

Ungdom og Fritids medlemsklubber kjennetegnes av at de er åpne for alle innenfor målgruppen 10 til 25 år, brukerstyrte, rusfrie, religiøst og politisk nøytrale og kommunalt drevet eller støttet.

Foto: Magnus Ross

FRITIDSKLUBB- LØFTET

«Fritidsklubløftet» er støttet av Gjensidigestiftelsen og med Redd Barna som samarbeidspartner. Prosjektet har først og fremst handlet om å ta ungdommers behov og ønsker for fritiden på alvor. Ungdom har de siste årene gitt tydelig uttrykk for at de ønsker en styrking av fritidsklubbene i Norge. Dette kommer frem i Ungdataundersøkelsene og i rapportene BUSK, Oppdrag 31 og Et bra sted å være. Ikke minst har ungdom gitt uttrykk for savnet etter møteplasser som fritidsklubber under pandemien.

Fritidsklubløftet har kartlagt fritidsklubbenes rolle, betydning og potensiale i en historisk, nåtidig og fremtidig kontekst. Gjennom å systematisere kunnskap og innspill, er det utarbeidet et rammeverk for fritidsklubb som kan være utgangspunktet for et nasjonalt løft.

Hva er utredningen?

I 2023 gjennomførte NTNU Samfunnsforskning en utredning av fritidsklubbfeltet på regjeringens oppdrag. Utredningen var en del av strategien for barn og unge i lavinntektsfamilier, med mål om å bekjempe arv av fattigdom og utenforskap. Den undersøkte rammevilkårene for fritidsklubber og deres påvirkning på ulike tilbud.

ANBEFALINGENE INKLUDERTE:

- Jobbe for å øke anerkjennelse og status for fritidsklubbfeltet gjennom videre utvikling av høyere utdanningstilbud for fritidsklubbarbeid.
- Jobbe for større stillingsbrøker på fritidsklubber for å sikre bedre arbeidsvilkår og større muligheter for kompetanseheving blant de ansatte.
- Sikre bedre finansieringsordninger – særlig for ikkekommunale fritidsklubbtilbud.
- Man bør vurdere en programfinansiering hvor man samordner helse, oppvekst, fritid og kultur, og hvor fritidsklubbtilbud er blant virkemidlene.
- Tilgang på egnede lokaler er den faktoren som i størst grad legger føringer på innholdet i tilbudet. Det er behov for økt bevissthet rundt behovet for gode lokaler for å kunne lage et godt tilbud.
- Utredningen er den mest omfattende studien av fritidsklubbfeltet i Norge hittil, og dens funn har vært avgjørende i arbeidet med å styrke feltet.

DELTAKELSE

Kontekst

I Klubbundersøkelsen 2023 kommer det frem at fritidsklubber i dag har få deltakere som er funksjonshindret sett i forhold til andelen denne gruppen utgjør i samfunnet på 10-12 prosent.

På Rundbordskonferanse 1 i prosjektet, ble negative fordommer mot fritidsklubber blant ungdom og foreldre identifisert som en barriere for deltakelse noen steder.

Moren min og venninnen hennes trodde vi var på diskotek. De trodde vi var på byen, og det var sånn at vi måtte snike oss til basement [fritidsklubben].

– Jonis Josef

ANBEFALINGER OG TILTAK

1. Ungdom og Fritid anbefaler at fritidsklubbfeltet tilrettelegges med mål om at flere funksjonshindrede ungdommer skal benytte seg av fritidsklubb. Det bør gjøres ved å iverksette følgende tiltak:

- *Hver kommune sørger for at lokale fritidsklubber er universelt utformet.*
- *Klubbansatte tilrettelegger for målgruppens deltakelse gjennom medvirkningsprosesser.*
- *Klubbansatte inkluderer målgruppen i digitale aktiviteter.*
- *I samarbeid med brukerorganisasjoner kan Ungdom og Fritid utvikle kompetanseressurser for klubbansatte om inkludering av funksjonshindrede ungdommer.*

2. Ungdom og Fritid anbefaler at fritidsklubbenes omdømme styrkes blant ungdom og deres foreldre der dette er et problem med mål om å styrke rekrutteringen til feltet. Det bør gjøres ved å iverksette følgende tiltak:

- *Ungdom og Fritid utvikler en veileder for hvordan kommuner kan styrke sine fritidsklubbers omdømme.*
- *Hver kommune ansetter en fritidskoordinator med ansvar for å formidle informasjon om ulike fritidstilbud til ungdom og foreldre.*
- *Ungdom og Fritid utvikler digitale ressurser til klubbansatte for at disse skal kunne drive godt kommunikasjons- og rekrutteringsarbeid.*

RAMME- BETINGELSER

Kontekst

I utredningen av fritidsklubbfeltet fastslår Haraldsvik og Wold at veldig mange av dagens fritidsklubbtilbud er marginalt finansiert. Lav status og dårlig økonomi ble også identifisert som den største utfordringen fritidsklubbfeltet står overfor i dag av deltakere på rundbordskonferanse 1 i prosjektet.

Slitne lokaler og utstyr. Administrasjon tenker at ungdom tar til takke med hva som helst.

- Klubbansatt

ANBEFALINGER OG TILTAK

3. Ungdom og Fritid anbefaler at det arbeides for at fritidsklubbfeltets status skal styrkes for å bedre feltets rammebetingelser. Det bør gjøres ved å iverksette følgende tiltak:

- *Stortinget lovfester ungdommers rett til én fritidsklubb i sitt nærmiljø.*
- *Kommuner forankrer fritidsklubb i kommunale planverk.*
- *Det igangsettes flere forskningsprosjekter på effektene av fritidsklubb på individer og samfunn knyttet til ulike nasjonale målsettinger.*
- *Bemanningen på fritidsklubb økes slik at fritidsklubber i større grad kan fungere som lokale ressursentre for ungdom, kommunale tjenester og frivillige aktører.*

4. Ungdom og Fritid anbefaler at fritidsklubbfeltet styrkes økonomisk i tråd med estimatet i kapittel 5.2.2.1. Det bør gjøres ved å iverksette følgende tiltak:

- *Staten øremerker midler til etablering, drift og innovasjon på fritidsklubbfeltet til ordninger der også stiftelser, fond og næringsliv kan være bidragsyttere.*
- *Statlige departementer, og underliggende etater og direktorater kan samarbeide i kjernegruppe for utsatte barn og unge for å sikre en gjennomtenkt og forutsigbar finansiering av fritidsklubbfeltet.*

5. Ungdom og Fritid anbefaler at alle fritidsklubber bør befinne seg i lokaler som er godt egnet for drift av slike tilbud. Det bør gjøres ved å iverksette følgende tiltak:

- *Ungdom og Fritid samarbeider med det offentlige om å utvikle kvalitetskriterier for klubblokaler.*
- *Kommuner inkluderer ungdom i utformingen av eksisterende og nye fritidsklubber.*
- *Det offentlige og Ungdom og Fritid utvikler en kommunal veileder for kommuner som skal etablere, oppgradere eller utvikle klubblokaler.*
- *Kommuner og fylkeskommuner oppretter fritidsklubber i hver ungdomsskolesone og etablerer transportordninger der det er nødvendig for at alle unge skal ha tilgang på en fritidsklubb.*
- *Kommuner samlokaliserer fritidsklubb med andre tilbud der det ikke finnes noen egnede selvstendige lokaler eller det bidrar til å øke kvaliteten på fritidsklubbtilbudet.*

Foto: Ungdom og Fritid

ANSATT-RESSURSER

Kontekst

Det er stor variasjon i kompetansen klubbansatte har, og på deres stillingsstørrelse. Det finnes ingen gradsutdanning i ungdomsarbeid, og flertallet av klubbansatte har deltidsstillinger på mellom 10 og 60 prosent.

Jeg kom kanskje på grunn av FIFA den første gangen, men jeg fortsatte å komme for å snakke med de voksne.

- Ungdom 20

ANBEFALINGER OG TILTAK

6. Ungdom og fritid anbefaler at bemanningen styrkes på fritidsklubber der det er behov for dette. Det bør gjøres ved å iverksette følgende tiltak:

- *KS, Fagforbundet og Ungdom og Fritid samarbeider om å utvikle en bemanningsnorm for fritidsklubbfeltet.*
- *Kommuner organiserer sitt fritidsklubbtilbud på en måte som gir klubbansatte hele stillinger dersom de ønsker dette.*

7. Ungdom og Fritid anbefaler at ansattkompetansen på fritidsklubb styrkes. Det bør gjøres ved å iverksette følgende tiltak:

- *Det etableres en høyere gradsutdanning for ungdomsarbeidere ved universiteter og høyskoler i hver landsdel.*
- *Ungdom og Fritid etablerer et relevant og tilgjengelig kompetansetilbud for klubbansatte som de kan benytte seg av i arbeidstiden.*
- *Kunnskapsdepartementet stiller krav til at fagskoleutdanningen i barne- og ungdomsarbeid revideres slik at den er mer rettet mot ungdom som målgruppe.*
- *Klubberledere arbeider for politisk forankring av fritidsklubbens kompetanseplan.*

**Synes du dette
var interessant?**

Les rammeverket her:

**GI FRITIDS-
KLUBB TIL
ABSOLUTT
ALLE!**

Ungdom og Fritid

Postboks 9024 Grønland
0133 Oslo

Besøksadresse

Christian Kroghs gate 10
0186 Oslo

Tlf: 22057700 / 48315280
post@ungdomogfritid.no
ungdomogfritid.no

